

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 185/04-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. mája 2004 prerokoval sťažnosť L. Š., bytom N. S., ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Michalovce vo veci jeho návrhu na obnovu konania vedenej pod sp. zn. 20 C 94/03, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť L. Š. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. apríla 2004 doručená sťažnosť L. Š., bytom N. S. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Michalovce (ďalej len „okresný súd“) v konaní o návrhu na obnovu konania vedenom pod sp. zn. 20 C 94/03.

Sťažovateľ uviedol, že jeho sťažnosť smeruje proti priet'ahom v súdnom konaní začatom 9. decembra 1998 podaním žaloby o zaplatenie 177 500 Sk Okresnému súdu Rožňava, pričom sťažovateľ bol v tomto konaní v procesnom postavení žalovaného. Súd prvého stupňa rozhodol vo veci rozsudkom sp. zn. 12 C 1615/98 z 8. novembra 1998 tak, že zaviazal sťažovateľa na zaplatenie žalobcom požadovanej sumy. Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ 20. decembra 1999 odvolanie. V súvislosti s úkonmi vykonávanými následne súdom prvého stupňa aj v nadväznosti na žiadosť sťažovateľa o oslobodenie od súdnych poplatkov poukázal sťažovateľ na neúmerne dlhú dobu, ktorá uplynula od podania odvolania do postúpenia veci odvolaciemu súdu. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozhodol o odvolaní sťažovateľa rozsudkom sp. zn. 12 Co 217/00 z 10. apríla 2001, ktorým napadnutý prvostupňový rozsudok potvrdil.

Keďže sťažovateľ považoval rozsudok súdu prvého v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu za nespravodlivý, napadol ho 13. mája 2001 návrhom na obnovu konania. Z dôvodu, že Okresný súd Rožňava o jeho návrhu nekonal, vzniesol sťažovateľ námietku zaujatosti proti jeho sudcom, na základe čoho krajský súd uznesením sp. zn. 13 NcC 2/03 rozhodol tak, že sudcovia Okresného súdu Rožňava sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania v tejto veci, a zároveň rozhodol o jej prikázaní okresnému súdu, ktorému bol spis doručený 15. augusta 2002. V súčasnosti je vec vedená pod sp. zn. 20 C 94/93, avšak podľa sťažovateľa je okresný súd nečinný a nereagoval ani na jeho návrh, aby ho v konaní o obnove konania zastupoval advokát, o ustanovenie ktorého požiadal.

Dňa 27. novembra 2003 podal sťažovateľ okresnému súdu sťažnosť na priet'ahy v konaní a 7. marca 2004 mu zaslal list, v ktorom zdôvodňuje potrebu naliehavosti konania vo veci.

Osobitným podaním pripojeným k sťažnosti požiadal sťažovateľ ústavný súd o ustanovenie právneho zástupcu v ústavnoprávnom konaní o jeho sťažnosti a zároveň k nemu pripojil aj potvrdenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch

a potvrdenie Sociálnej poisťovne, ústredia Bratislava, o vykonávaní zrážok z dôchodku na základe výkonu rozhodnutia.

Na základe vyššie uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol o namietanom porušení jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

II.

Ústavný súd je podľa článku 127 ods. 1 ústavy oprávnený rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak zákon o ústavnom súde neustanovuje inak [§ 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

Návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia základného práva priznaného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov...“. K namietanému porušeniu označeného základného práva dochádza podľa neho vo veci jeho návrhu na obnovu konania vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 20 C 94/03.

Účel tohto práva v občianskom súdnom konaní možno definovať ako potrebu, aby u osoby, o ktorej práve alebo záväzku má súd rozhodnúť, bol stav právnej neistoty odstránený právoplatným súdnym rozhodnutím v primeranej lehote.

Sťažovateľ chce dosiahnuť zmenu uvedeného právoplatného rozsudku cestou mimoriadneho opravného prostriedku, obnovy konania, a preto ho 13. mája 2001 napadol návrhom na obnovu konania. Tvrdil, že je daný dôvod pre obnovu konania podľa § 228 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) (ak možno vykonať dôkazy, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní, pokiaľ môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci).

Podľa § 234 ods. 1 OSP návrh na obnovu konania súd uznesením buď zamietne alebo obnovu konania povolí. V zmysle ods. 3 citovaného ustanovenia povolením obnovy konania odkladá sa vykonateľnosť rozhodnutia vo veci.

Podľa § 235 ods. 1 OSP len čo nadobudne rozhodnutie o povolení obnovy právoplatnosť, súd bez ďalšieho návrhu vec znova prejedná. Pritom prihliadne na všetko, čo vyšlo najavo ako pri pôvodnom konaní, tak aj pri prejednaní obnovy.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia ak súd zistí, že napadnuté rozhodnutie je vecne správne, zamietne uznesením návrh na jeho zmenu. Ak súd napadnuté rozhodnutie vo veci samej zmení, nové rozhodnutie nahradí pôvodné rozhodnutie.

V konaní o návrhu na obnovu konania – v štádiu do rozhodovania o povolení obnovy konania alebo rozhodnutia o zamietnutí návrhu na obnovu konania – nie je aplikovateľný čl. 48 ods. 2 ústavy v časti týkajúcej sa práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (rovnako to platí, pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v časti týkajúcej sa práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote), pretože nejde o rozhodovanie o hmotnom práve alebo záväzku

a o odstránenie stavu právnej neistoty v primeranej lehote právoplatným rozhodnutím vo veci (m. m. III. ÚS 187/02).

Takéto rozhodnutie týkajúce sa práva sťažovateľa bolo už totiž vydané v pôvodnom konaní vedenom na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 12 C 1615/98 a v zmysle § 159 ods. 3 OSP a predstavuje prekážku veci rozhodnutej, ktorú nemožno prejednať znova. Právna neistota sťažovateľa vyvolaná žalobou žalobcu z 9. decembra 1998 o zaplatenie 177 500 Sk bola odstránená právoplatným rozsudkom Okresného súdu Rožňava sp. zn. 12 C 1651/98 z 8. novembra 1999 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 12 Co 217/00 z 10. apríla 2001.

Prekážka veci rozhodnutej odpadne len za predpokladu nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o povolení obnovy konania podľa § 235 ods. 1 OSP, keď by okresný súd bez ďalšieho návrhu vec znovu prejednal. V tomto štádiu by už preto išlo o rozhodovanie o občianskom práve alebo záväzku a odstránenie stavu právnej neistoty v primeranej lehote právoplatným rozhodnutím o návrhu na zmenu rozhodnutia vydaného v pôvodnom konaní a prichádzala by teda do úvahy aj aplikovateľnosť čl. 48 ods. 2 ústavy v časti týkajúcej sa práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.

Ústavný súd už vyslovil, že pri obnove konania podľa Občianskeho súdneho poriadku (§ 228 a nasl.) môže byť základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy porušené len v štádiu po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o povolení obnovy konania (m. m. III. ÚS 191/02).

Pretože o návrhu sťažovateľa na obnovu konania podanom krajskému súdu 13. mája 2001 (doručenom Okresnému súdu v Rožňave 14. mája 2001) okresný súd dosiaľ nerozhodol povolením obnovy konania (vedeného pôvodne na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 12 C 1651/98), nemohlo vzhľadom na citovanú judikatúru ústavného súdu do podania tejto sťažnosti dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietáhov.

Zo základných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku vyplývajú pre všeobecný súd okrem iného povinnosti postupovať tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 OSP) a aby občianske súdne konanie bolo jednou zo záruk zákonnosti a slúžilo na jej upevňovanie a rozvíjanie (§ 3 OSP).

Bolo by v rozpore aj s týmito povinnosťami, pokiaľ by napr. súd o návrhu účastníka na obnovu konania rozhodoval, či už povolením obnovy konania alebo zamietnutím návrhu, so zbytočnými priet'ahmi. V takom prípade však do úvahy prichádza porušenie zákonnosti, ale nie ústavnosti, ktorá je pod ochranou ústavného súdu v zmysle čl. 124 ústavy.

Z uvedených dôvodov ústavný súd s'ťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom).

Vzhľadom na odmietnutie s'ťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti ústavný súd už o žiadosti s'ťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. mája 2004